

ประชุมปรึกษาหารือการดำเนินงานป้องกัน การบาดเจ็บจากความรุนแรง

ดร. นพ. ภาณุวัฒน์ ปานเกตุ
ผู้อำนวยการสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

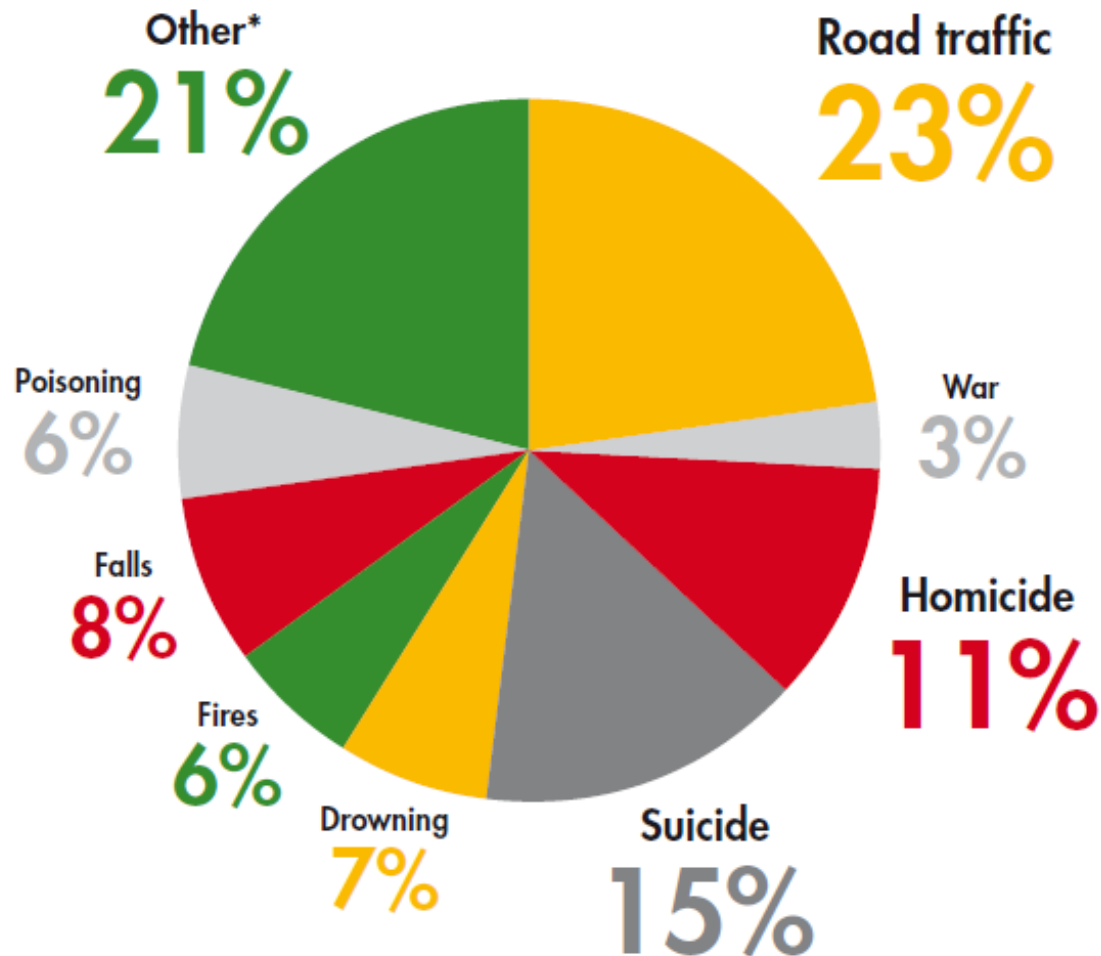
วันที่ 24 กรกฎาคม 2557 เวลา 09.00 - 14.00 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคาร 1 กรมควบคุมโรค

เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมเพื่อรับทราบ

1. ที่มา วัตถุประสงค์ของการประชุม
2. ข้อมูล สถานการณ์การบาดเจ็บจากความรุนแรง
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง
4. เป้าหมายการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากความรุนแรง

Causes of injury deaths, World, 2004

Source: Global burden of disease, 2004

Injury deaths rise in rank

Total 2004

- 1 Ischaemic heart disease
- 2 Cerebrovascular disease
- 3 Lower respiratory infections
- 4 Chronic obstructive pulmonary disease
- 5 Diarrhoeal diseases
- 6 HIV/AIDS
- 7 Tuberculosis
- 8 Trachea, bronchus, lung cancers
- 9 **Road traffic crashes**
- 10 Prematurity and low birth weight
- 11 Neonatal infections and other
- 12 Diabetes mellitus
- 13 Malaria
- 14 Hypertensive heart disease
- 15 Birth asphyxia and birth trauma
- 16 **Suicide**
- 17 Stomach cancer
- 18 Cirrhosis of the liver
- 19 Nephritis and nephrosis
- 20 Colon and rectum cancers

22 **Homicide**

Total 2030

- 1 Ischaemic heart disease
- 2 Cerebrovascular disease
- 3 Chronic obstructive pulmonary disease
- 4 Lower respiratory infections
- 5 **Road traffic crashes**
- 6 Trachea, bronchus, lung cancers
- 7 Diabetes mellitus
- 8 Hypertensive heart disease
- 9 Stomach cancer
- HIV/AIDS
- Nephritis and nephrosis
- Suicide**
- Liver cancer
- Colon and rectum cancer
- Oesophagus cancer
- Homicide**
- Alzheimer and other dementias
- Cirrhosis of the liver
- Breast cancer
- Tuberculosis

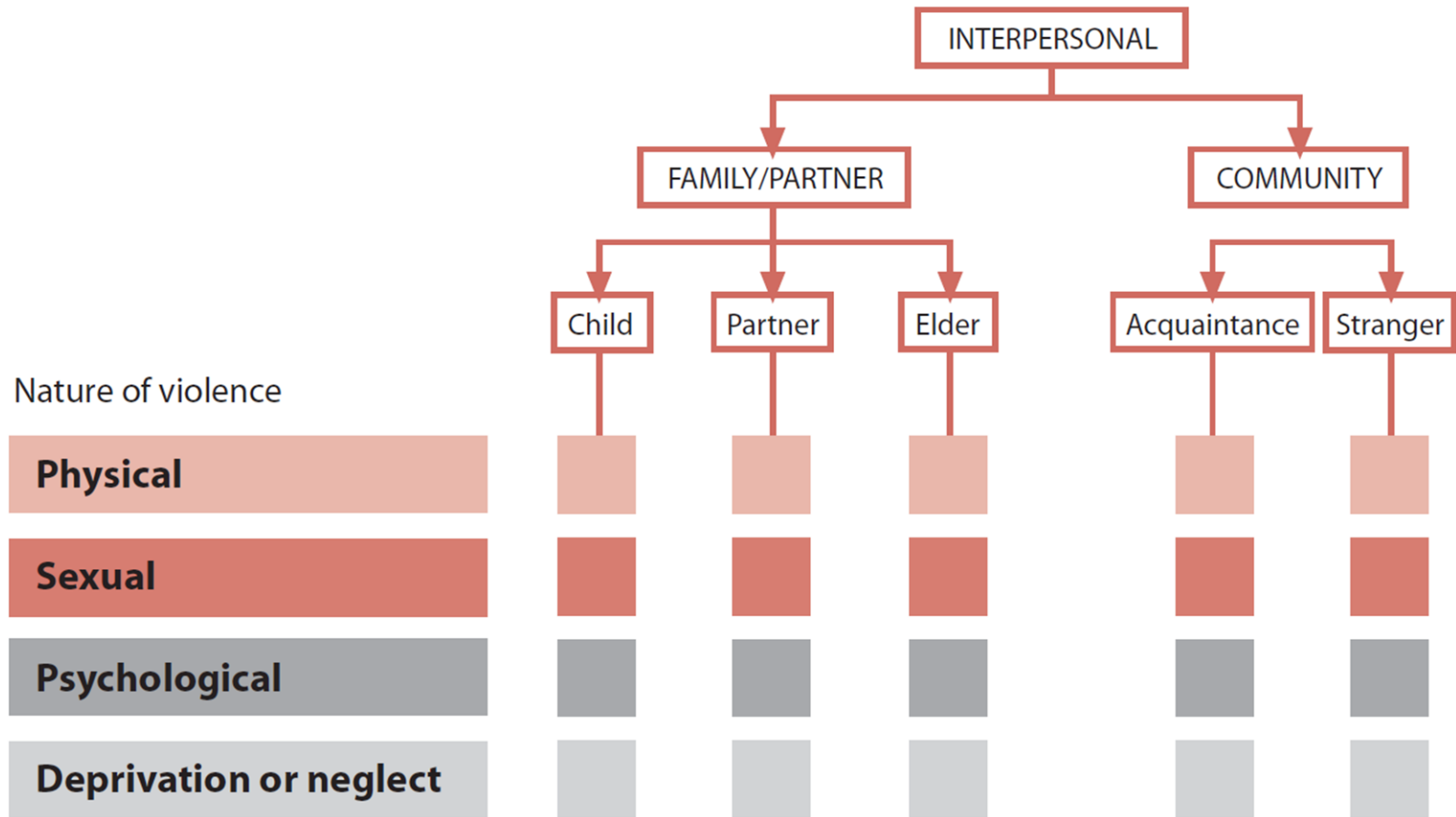
Source : Injuries and Violence : the facts, WHO 2010

Types of Violence

1. Self - directed violence
2. Collective violence
3. Interpersonal violence

TYOLOGY OF INTERPERSONAL VIOLENCE

Source : Handbook for the documentation of Interpersonal violence prevention Programmes, WHO 2004

STOP
VIOLENCE

สถานการณ์การบาดเจ็บจากความรุนแรง

- ประเทศไทย มีผู้เสียชีวิตจากการถูกทำร้าย 2,975 คน/ปี หรือกว่า 8 คน/วัน เมื่อพิจารณาตามเขตบริการสุขภาพ พบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตที่ 12, 11 และ 5 ตามลำดับ
- ผู้เสียชีวิตจากการถูกทำร้ายเป็นเพศชายมากกว่าหญิงถึง 6 เท่า
- พบมากในกลุ่มอายุ 15 - 44 ปี สูงถึงร้อยละ 70
- กว่า 1 ใน 3 ของจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นผู้ใช้แรงงาน

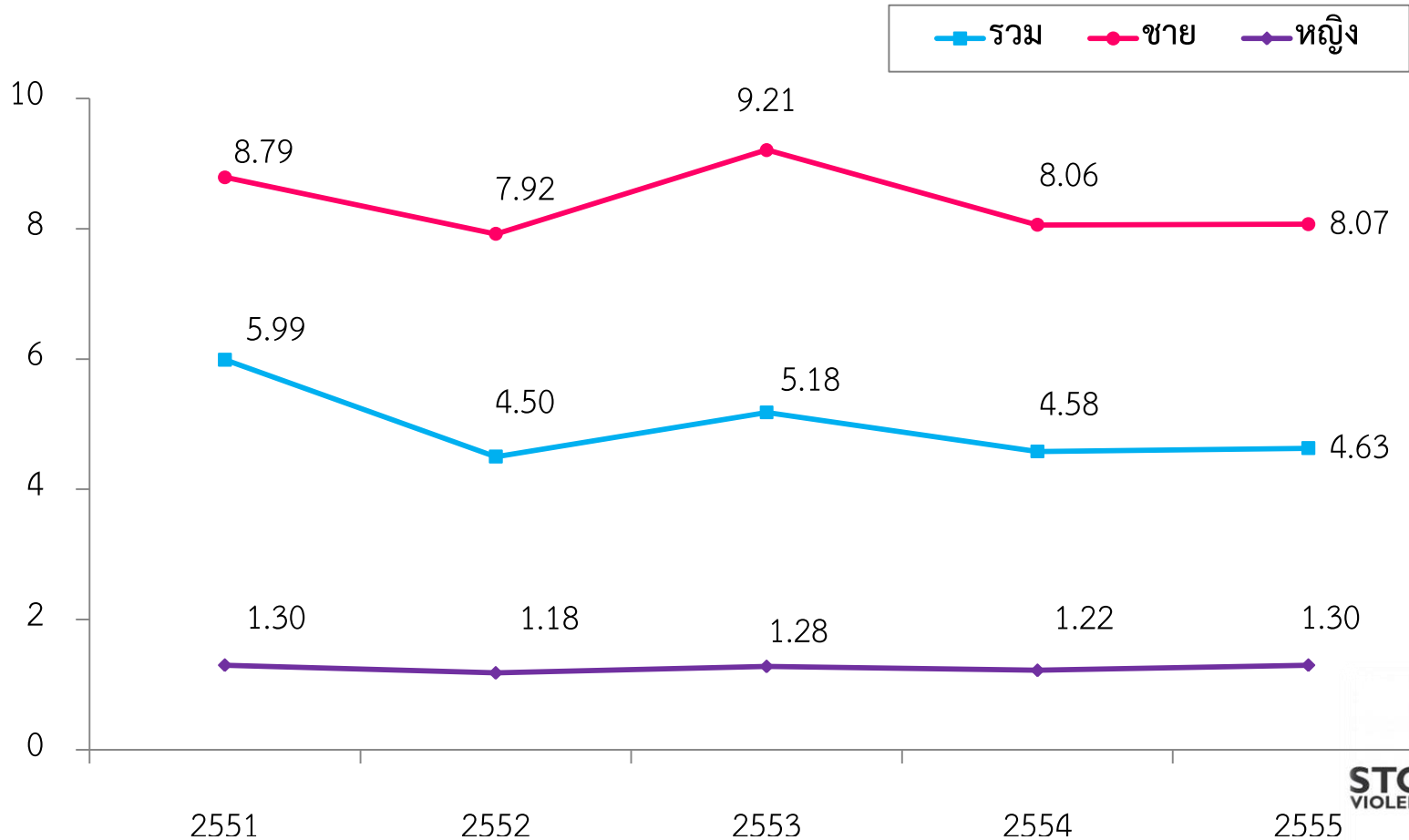

สถานการณ์การบาดเจ็บจากความรุนแรง (ต่อ)

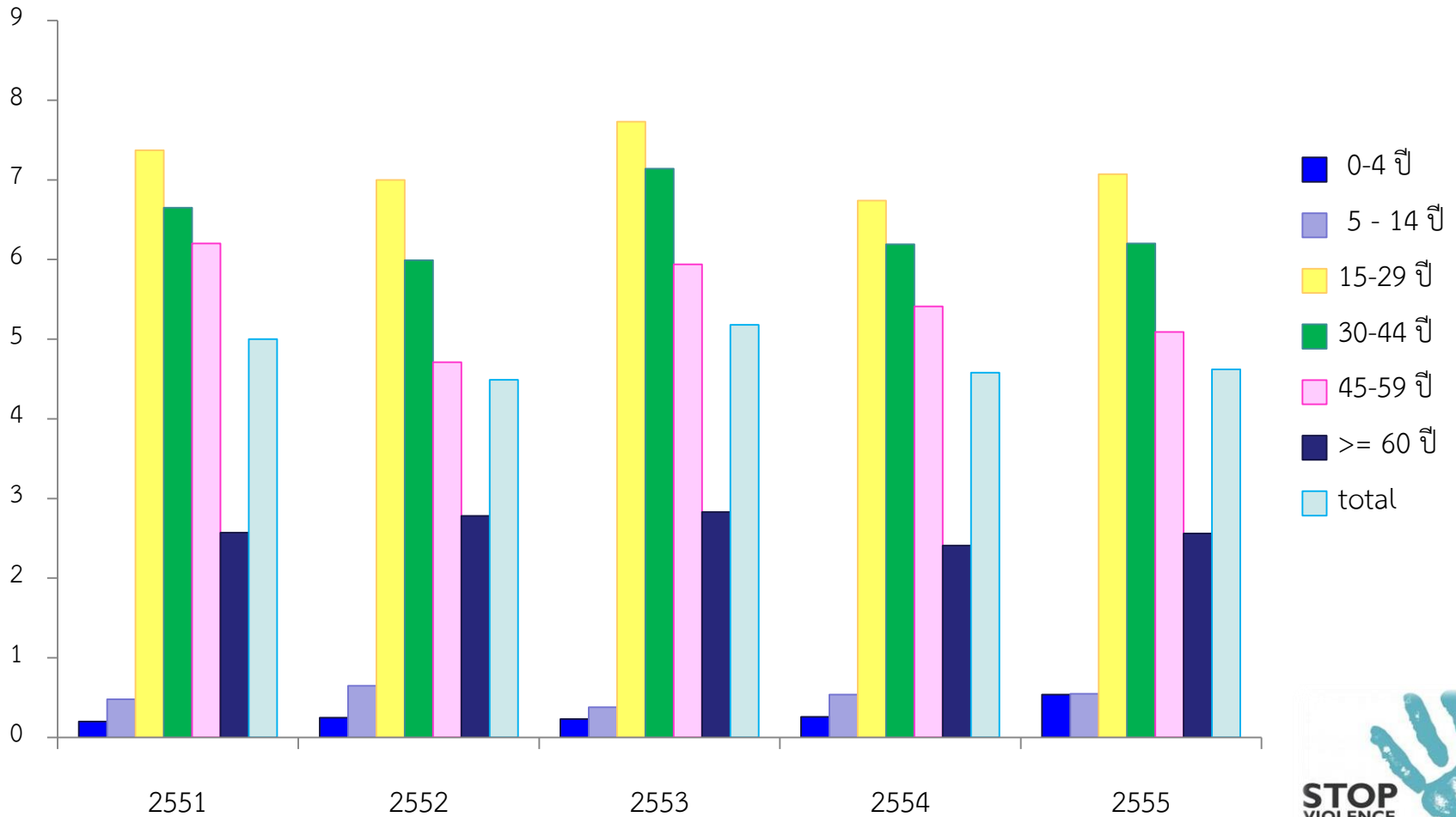
- จากข้อมูลศูนย์พึ่งได้ พบว่าจำนวนผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรง มีแนวโน้มมารับบริการเพิ่มสูงขึ้น ปี 2554 มากถึง 62 คน/วัน โดยประมาณครึ่งหนึ่งเป็นเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ถูกกระทำรุนแรงทางเพศจากคู่รัก ขณะที่ผู้หญิงถูกกระทำรุนแรงทางร่างกายจากคู่สมรส
- ผู้หญิงที่สมรสแล้วอายุ 15 - 49 ปี ถูกทำร้ายร่างกายจากสามีในรอบปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.9
- ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และพบมากในภาคเหนือ
- จากการสำรวจ ในรอบปีที่ผ่านมา มีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว สูงถึงร้อยละ 8.12

อัตราการตายจากการถูกทำร้ายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามเพศ ปี พ.ศ. 2551 - 2555

อัตราตายจากการถูกทำร้ายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2551 - 2555

ปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำความรุนแรง

- ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- ใช้สารเสพติด
- เป็นคุณแม่วัยใส หรือแม่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี
- มีพ่อหรือแม่เลี้ยงลูกคนเดียว มีลูกหลายคน ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากญาติพี่น้อง
- รายได้ไม่เพียงพอ
- มีสัมพันธภาพกับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือคนในชุมชนน้อย
- มีประวัติใช้ความรุนแรงในครอบครัว ถูกทารุณในวัยเด็ก ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ รวมถึงมีความคิดที่จะทำร้ายตนเอง หรือผู้อื่น
- อาศัยอยู่ในชุมชนที่เสี่ยง เช่น มีคนว่างงานสูง หาซื้อสารเสพติดได้ง่าย มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จำนวนมาก มีการเล่นการพนัน ฯลฯ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง

1. พรบ. คຸ່มครองเด็ก พ.ศ. 2546

(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

2. พรบ. คຸ່มครองผู้ถูกรกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

3. พรบ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

4. พรบ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

5. พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ)

6. ประมวลกฎหมายอาญา ฯลฯ

พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก

มาตรา 25 ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

1. ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน
2. ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
3. จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งที่เป็นแก่นการดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
4. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
5. ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

มาตรา 26 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

1. กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
2. จงใจหรือละเลยมิให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
3. บังคับ ชูเชื้อย ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด
4. โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีชื่อเสียงของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว

พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

5. บังคับ ชู่เชิญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

6. ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

7. บังคับ ชู่เชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

8. ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า
9. บังคับ ชูเชื้อ ใช้อัดจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด
10. จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ต่อ)

มาตรา 29 ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 โดยมีชักช้า

- แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับตัวเด็กไว้รักษาพยาบาล ครู อาจารย์ หรือนายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง จะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทราบโดย มีชักช้า หากเป็นที่ปรากฏชัดหรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรมหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเลี้ยงดูโดยมิชอบ
- การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา 24 นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

พรบ. คຸ່ມครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนา ในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

มาตรา 11 ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. สิทธิได้รับการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ
2. สิทธิได้รับการด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
3. สิทธิได้รับการด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. สิทธิในการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. สิทธิได้รับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ต่อ)

6. สิทธิได้รับการช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

7. สิทธิได้รับการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

8. สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

9. สิทธิในการได้รับคำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

10. สิทธิได้รับบริการการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

11. สิทธิได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

12. สิทธิได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

13. สิทธิประการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

พรบ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

- “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีการผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอทาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้าหรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม
- “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่ใช้ภัยด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

พรบ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 (ต่อ)

มาตรา 6 ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. เป็นธุระจัดหา ซื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น แก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

2. เป็นธุระจัดหา ซื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็กผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

พรบ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 (ต่อ)

ตัวอย่างการแสวงหาประโยชน์ เช่น

- การค้าประเวณี / การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ
- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
- การเอาคนลงเป็นทาส หรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส

ฯลฯ

พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ใน ความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตาม มาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจน ให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุ อย่างเข้า ปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุอย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่ สอบได้ชั้นปีที่เก้า ของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เป้าหมายการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากความรุนแรง

- หญิงตั้งครรภ์ก่อนคลอดบุตรได้รับความรู้และเตรียมความพร้อมเรื่อง การดูแลและพัฒนาการเด็ก
- เด็กอายุ 0 - 2 ปี ได้รับการเยี่ยมบ้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- เด็กวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ
- โรงเรียน สถานศึกษาให้ความรู้ คำแนะนำ เรื่องเพศศึกษาและทักษะการใช้ชีวิต

เป้าหมายการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากความรุนแรง (ต่อ)

- มีการสื่อสาร พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว
- ครอบครัวที่มีผู้สูงอายุได้รับความรู้ คำแนะนำในการดูแล และส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- สำรวจปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความรุนแรง และสนับสนุนใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อลดการเข้าถึงปัจจัยเสี่ยง เช่น แอลกอฮอล์ สารเสพติด ร้านเกมส์ การพนัน ฯลฯ

เป้าหมายการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากความรุนแรง (ต่อ)

- ผู้ที่เสี่ยงต่อการกระทำ/ถูกระทำความรุนแรง ได้รับการคัดกรองและคำแนะนำ เพื่อป้องกันและลดโอกาสเสี่ยง
- ผู้ถูกระทำความรุนแรงได้รับการดูแล ช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และค้นหาสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการถูกระทำซ้ำ รวมถึงได้รับการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้

Q & A

ทำอย่างไร ?

ไม่ให้เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ ซ้ำอีก!!!!

กรณีตัวอย่าง

- ช่างน้องเอ (นามสมมติ) หายตัวไปบนรถไฟสุราษฎร์ธานี - กรุงเทพฯ
ล่าสุด พบศพแล้ว ลูกจ้างการรถไฟ รับสารภาพข่มขืนแล้วฆ่า
ก่อนโยนร่างที่ยังไม่เสียชีวิตทิ้งหน้าต่างรถไฟ
- ตำรวจอยุธยา ช่วยเหลือทารก 11 เดือน ถูกแม่บังคับดมกาว
นั่งขอตานอยู่ที่ศาลาการเปรียญวัดแม่นางปลื้ม
- ฆ่ายกครัว ดับ 3 ศพ (พี่ พ่อ แม่) คาบ้านพัก กรุงเทพฯ

ฯลฯ

Thank you

